

po ruskih sejmih. „V Sklavoniji in Rusiji (Ruzia) lovijo bizone.“

Visoko na severu, naprej še od Norvežanov, pa stanuje poganski narod čarodejcev, ki pozna usodo vsakega človeka na zemlji in ki ima tako močne pregovore in reke, da potegnejo z njimi velikanske kite na breg. Tam so tudi gozdni možje, oblečeni v kožuhovino, govoreč neznan hreščoč jezik. Ne morejo živeti brez snega in prehitijo divje živali v najglobljem snegu. To so Skridfinni. (Glede čarovnij itd. pozneje pri Laponcih.)

Nadalje je pa samo morje, ki oklepa celo zemljo, led je tam in tema, morske pošasti se preganjajo po gostem slanjem morju. (Tu se spom-

z roparskimi napadi. Kakor pravijo, je prišlo pred nedavnim časom krščanstvo k njim.“

Tudi o Vinlandiji vé poročati. „Vrhutega je govoril danski kralj še o nekem drugem otoku, ki se imenuje Vinlandija, ker raste tam trta kar sama in daje najboljše vino. Obilo je v tej deželi nesejanega žita.¹ Za tem otokom, pravi danski kralj, pa ni v morju nobene dežele več, kjer bi bilo možno stanovati, temveč vse, kar je zadaj, je polno ledu in neizmerne teme. To je izkusil nedavno Harald, knez Normanov; želja, izvedeti kaj novega, ga je gnala v severni ocean, prebrodil ga je v celi širjavi s svojimi ladjami, meje izgublajočega se sveta so se slednjič stemnile pred njegovimi očmi in komaj še je obrnil ladje ter ušel velikanskemu vrtincu v prepadu.“

Med drugim ima Adam v svojih spisih tudi poročilo o potovanju frizijskih plemenitašev proti severu. Imenujejo jo prvo nemško ekspedicijo proti tečajju.² Adam pripoveduje: „Nadškof Adalbert blagega spomina mi je pravil, da je jadralo za časa njegovega prednika nekoliko plemenitašev iz Frizlandije proti severu, da bi raziskali morje; kajti po mnenju ljudi ni od izliva Vezere v ravni črti nobene dežele več, temveč samo morje, imenovano Liber-morje. Da bi torej izvedeli resnico o tem interesantnem vprašanju, je šla cela družba z velikim veseljem od frizijskega brega na pot. Pustivši za seboj na eni strani Dansko, na drugi

NAJSEVERNEJŠA POŠTA.

nimo na pljuča pri Pytheasu, na mare cronium, concretum, pigrum itd.)

Otok Thule, v neznanski razdalji od drugih, leži daleč zunaj v oceanu in Adam pravi, da ga zelo malo poznajo. Ko se solnce obrne, ni tam nikake noči in obratno. „Sedaj imenujemo Thule Islandijo zaradi ledu, po katerem je morje zvezano.“ Zelo velik je ta otok, veliko narodov prebiva na njem, hranijo se od mesa živine in se oblačijo v volno. Sadja nimajo in zelo malo zalogo lesa, zato živijo v podzemskih jamah skupno z živino. Led je od starosti tako črn in suh, da gori (vulkanski pojavi).

„Je pa še veliko drugih otokov v oceanu in Grenlandija ni najmanjša med njimi. Ljudje so tam modrozeleni od morske vode in od tega je dobila pokrajina ime. Živijo nekako tako kakor Islandci, a so grozovitejši in nadlegujejo brodarje

Britanijo, so prišli do Orkadskih otokov, pustili jih na levi, ravnotako Norvegijo na desni ter dospeli po dolgi vožnji do ledene Islandije. Odtod so plovili še dalje do najsrajnejšega severa, priporočivši svoje nadaljno potovanje vsemogočnemu Bogu in svetemu Willebadu. Prišli so pa naenkrat v ono temno meglo otrplega oceana, ki so jo komaj prodrli z očmi. In glej, nestanovitni tok morja, ki se obrne tam gori nazaj k skrivnim studencem svojega izvora, je potegnil s seboj brodarje, ki so bili v hudi stiski in so že obupovali ter mislili samo

¹ Glede vina in žita je pripomniti isto kot prej; tudi Normani so poznali pravljice o „srečnih otokih“, ki so morale biti takrat splošno razširjene in so zašle tudi v Adamov popis.

² J. G. Kohl: Die erste deutsche, von der Weser aus um das Jahr 1040 veranstaltete Entdeckungsreise zum Nordpol. Peterm. Geogr. Mitteilungen 1869, str. 11—19.